

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/76/2019
Identifikačné číslo spisu: 5115210081
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5115210081.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Z. H. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX T. XXX, proti žalovanému: Z. T. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXXX/X, XXX XX U., zast. advokátom Mgr. Rastislavom Otrubom, so sídlom Kvačalova 1227/55, 010 04 Bytča, o zaplatenie zmenkovej sumy 100.000,-- eur a ostatných postihových práv s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10CbZm/12/2015, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoZm/4/2017-316 z 25. októbra 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 10CbZm/12/2015-81 zo dňa 21. 06. 2016 ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz vydaný označeným prvoinštančným súdom č. k. 10CbZm/12/2015-25 zo dňa 16. 10. 2015 a rozhodol o nepriznaní náhrady trov námietkového konania žalobcovi.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na žalobu žalobcu doručení Okresnému súdu Žilina dňa 07. 04. 2015, ktorou sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu, ktorým by okresný súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 100.000,-- eur spolu so 6 %-ným ročným úrokom od 01. 01. 2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Súd prvej inštancie návrhu žalobcu vyhovel a dňa 16. 10. 2015 vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 10CbZm/12/2015-25. Proti zmenkovému platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonnej lehote námietky, ktoré odôvodnil tým, že zmenkový platobný rozkaz bol doručený jeho právnenému zástupcovi a nie priamo jemu do vlastných rúk, v rozpore s v tom čase platným a účinným ust. § 175 ods. 1 vety druhej Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Žalovaný súčasne namietol, že v žalobe, ako i samotnej zmenke absentuje titul, na základe akého právneho úkonu sa vystaviteľ zaväzuje zaplatiť za túto zmenku. Žalobca k žalobe nepredložil žiadnu listinu, ktorou by preukázal, že je veriteľom žalovaného a vystavená zmenka

slúžila na zabezpečenie nároku veriteľa na vrátenie plnenia. Žalovaný vyslovil pochybnosti o existencii záväzkovo-právneho vzťahu medzi účastníkmi, čo dovodzuje z absencie zmienky o vzniku takéhoto vzťahu v žalobe. Skutočnosť, že zo strany žalobcu nedošlo k poskytnutiu plnenia žalovanému, nepriamo potvrdzuje aj znenie zákona o obmedzení platieb v hotovosti, v zmysle ktorého sa zakazuje medzi fyzickými osobami platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 15.000,-- eur. Žalovaný poukázal na výpis zo svojho bankového účtu, ktorým preukazoval, že v minulosti nikdy od žalobcu neprijal zmenkovú sumu. Zároveň namietol, že zo strany žalobcu nebol riadne a včas vykonaný úkon potrebný na zachovanie zmenkového nároku a žalovaný sa na škodu neobohatil, preto nie je zo zmenky nijako zaviazaný. Z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní záväzkovo-právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, ktorý bol následne zabezpečený zmenkou, žalovaný namietol uplatnený nárok a žiadal, aby súd zmenkový platobný rozkaz zrušil a zaviazal žalobcu nahradiť mu trovy konania.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že zmenka, ktorú žalobca pripojil k žalobe, je vystavená žalovaným, ktorý je na zmenke označený titulom, menom, priezviskom, adresou a dátumom narodenia a zmenka je opatrená vlastnoručným podpisom vystaviteľa - žalovaného. Jedná sa o vlastnú zmenku

bez protestu vystavenú v Terchovej dňa 10. 04. 2013 na sumu 100.000,-- eur, ktorú sa vystaviteľ zmenky zaviazal zaplatiť žalobcovi, ktorý je na zmenke označený titulom, menom, priezviskom, adresou a dátumom narodenia a ako deň splatnosti je uvedený deň 31. 12. 2013 v mieste Vitanová. Súd prvej inštancie právne dôvodil ustanoveniami § 49 ods. 1 veta prvá O. s. p., § 175 ods. 1, 4 O. s. p. v znení platnom a účinnom do 22. 12. 2015 s použitím § 372y O. s. p. v znení platnom a účinnom do 30. 06. 2016, čl. I. § 17, § 75, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, § 48 ods. 1, § 43 ods. 1, § 38 ods. 1, § 53 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkový a šekový zákon (ďalej tiež „ZaSZ“).

4. K námietke žalovaného, že zmenkový platobný rozkaz, vydaný dňa 16. 10. 2015, nebol doručený žalovanému do vlastných rúk, súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný dňa 23. 06. 2015 splnomocnil svojho právneho zástupcu, advokáta J. N. K. na zastupovanie v predmetnej právnej veci, čo nepochybne vyplývalo z obsahu spisového materiálu v súvislosti s procesným úkonom nahliadania do súdneho spisu zo dňa 01. 07. 2015, a to pre celé konanie, predmetom ktorého bolo uplatnenie zmenkovej pohľadávky vo výške 100.000,-- eur zo zmenky vystavenej dňa 31. 12. 2013. Okresný súd preto postupoval správne, ak doručoval zmenkový platobný rozkaz zo dňa 16. 10. 2015 priamo právnenému zástupcovi žalovaného. Doručením zmenkového platobného rozkazu právnenému zástupcovi žalovaného nastali účinky doručenia zmenkového platobného rozkazu, a preto nemohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie námietku nesprávneho doručenia zmenkového platobného rozkazu vyhodnotil ako nedôvodnú.

5. Vo vzťahu k namietanej neexistencii kauzálneho vzťahu a absencii kauzy

v návrhu, ku ktorej sa vystavená zmenka viaže, súd prvej inštancie konštatoval, že pri posudzovaní námietok je súd povinný vychádzať z toho, že zmenka je abstraktným a nesporným záväzkom, ktorý je nezávislý na iných právnych vzťahoch. Žalobca ako zmenkový veriteľ nie je povinný preukazovať, k akému kauzálnemu vzťahu sa zmenka viaže. V rámci doplnenia žaloby žalobca uviedol, že zmenkový záväzok nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou účastníkov. Zmenkový dlžník, ktorý uplatňuje námietky proti zmenke v súlade s § 17 ZaSZ, môže v rámci obrany proti zmenkovému veriteľovi namietat neexistenciu zmenkovej pohľadávky, pričom svoje námietky je povinný v rámci dôkaznej povinnosti preukázať. Dôkazné bremeno preukázania dôvodnosti uplatnených námietok teda spočíva na dlžníkovi. Súd uviedol, že podpísaním zmenky žalovaný prejavil vôľu smerujúcu k prevzatíu záväzku zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu. V rámci obrany voči žalovanej pohľadávke žalovaný v podaných námietkach neuviedol konkrétne tvrdenia vo vzťahu k dohode, ktorá bola podkladom vystavenia zmenky, nevyjadril sa k okolnostiam vzniku zmenkového záväzku a rovnako nešpecifikoval okolnosti, ktoré spôsobili zánik záväzku na zmenku plniť. Povinnosťou žalovaného

v zmenkovom konaní je vymedziť jednoznačne a nezmeniteľne skutok, o ktorý sa jeho obrana opiera, a to v zákonom stanovenej 3-dňovej lehote na podanie námietok. Pokiaľ tieto skutočnosti žalovaný v námietkach riadne neuvedie, na dodatočné tvrdenia ku konkrétnej kauze zmenky a dôvodom jej

vystavenia súd vzhľadom na koncentráciu námietkového konania, nemôže prihliadať. Poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej aj ako „NS ČR“) sp. zn. 29 Cdo 3417/2007 súd prvej inštancie uviedol, že dôvodom plnenia v zmysle zmenkového platobného rozkazu je samotná existencia zmenky. Prvoinštančný súd poukázal na judikovaný záver Vrchného súdu v Prahe v rozsudku sp. zn. 9 Cmo 533/00 zo dňa 06. 03. 2011, ktorého závery sú koherentné s rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky a námietku neexistencie zmenkového dlhu posúdil ako nedôvodnú. Na prijatý záver prvoinštančného súdu nemala vplyv námietka žalovaného o neposkytnutí plnenia odvolávajúc sa na právnu úpravu o obmedzení platieb v hotovosti. Súd prvej inštancie zdôraznil, že prípadné porušenie verejno-právneho predpisu, obmedzujúceho hotovostné platby, nemá priamy dopad na oblasť súkromno-právnych vzťahov a záväzkov z nich vyplývajúcich, ak zákon neustanovuje inak.

6. K námietke, že zo strany žalobcu nebol riadne a včas vykonaný úkon potrebný na zachovanie zmenkového nároku, súd prvej inštancie uviedol, že z textu vlastnej zmenky priamo vyplýva povinnosť zmenkového dlžníka plniť zmenkovému veriteľovi konkrétnu zmenkovú sumu, deň a miesto splatnosti zmenky. Poukázal na rozhodnutie Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 24. 01. 2006, sp. zn. 7 Cmo 115/2005, z ktorého vyplýva, že nepredloženie zmenky v lehote splatnosti na platenie môže mať vplyv na právo zmenkového veriteľa uplatňovať zmenkový úrok voči osobe zmenkovo zaviazanej v prípade, ak táto osoba riadne a včas nesplní svoj zmenkový záväzok. Dôkazná povinnosť v prípade podania námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu zaťažuje osobu, ktorá námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu podala. Dôkaz o tom, že úkony pre zachovanie postihových práv boli riadne vykonané, nemusí podať majiteľ zmenky, a kým nie je preukázaný opak, platí, že úkon sa stal riadne a včas. Vzhľadom na postavenie žalovaného ako vystaviteľa vlastnej zmenky, a teda priameho dlžníka, pre uplatnenie zmenkových nárokov žalobcovi postačovalo predloženie prvopisu zmenky. Na základe platnej zmenky bol žalobca oprávnený vykonať svoje postihové práva voči žalovanému ako priamemu dlžníkovi. Súd prvej inštancie z uvedeného dôvodu námietku žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú.

7. O náhrade trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa § 142 ods. 1

O. s. p. v znení platnom a účinnom do 30. 06. 2016 a vzhľadom k tomu, že žalobca si v zákonom stanovenej 3-dňovej lehote náhradu trov námietkového konania voči žalovanému neuplatnil, súd prvej inštancie nebol viazaný výrokom o prisúdení náhrady trov konania, preto rozhodol, že žalobcovi náhradu trov námietkového konania nepriznáva.

8. Na odvolanie žalovaného proti prvoinštančnému rozsudku, Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po prejednaní veci v medziach odvolacích dôvodov žalovaného podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 211 ods. 2 O. s. p. a verejnom vyhlásení rozsudku, rešpektujúc ust. § 156 ods. 1, 3 O. s. p., rozsudkom č. k. 13CoZm/4/2017-316 zo dňa 25. 10. 2017, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

9. Odvolací súd okruh odvolacích dôvodov žalovaného zaradil do roviny procesnej námietky žalovaného, že prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu mu bolo upreté právo vyjadriť sa k prejednávanej veci a dodať dôkazy svedčiace v jeho prospech. Ďalej namietol, že plnomocenstvo udelené dňa 23. 06. 2015 právnomu zástupcovi žalovaného je absolútne neplatné, a preto nenastali účinky doručenia zmenkového platobného rozkazu. Ďalšia odvolacia argumentácia žalovaného sa viazala k samotnej správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu, keď žalovaný tvrdil, že plnenie, ktoré malo byť zabezpečené predmetnou zmenkou, žalobcom nikdy nebolo poskytnuté.

10. Žalovaný namietol vadu konania, spočívajúcu v procesnom postupe okresného súdu, ktorý prejednal vec na pojednávaní dňa 21. 06. 2016 v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu napriek tomu, že svoju neúčast' na pojednávaní riadne a včas ospravedlnili predložením potvrdenia o práceneschopnosti žalovaného z dôvodu jeho dlhodobých a vážnych pretrvávajúcich zdravotných problémov a vo vzťahu k právnomu zástupcovi žalovaného kolíziu skôr oznámeného termínu nariadeného výsluchu v trestnej veci, a to nutnej obhajoby. Týmto postupom okresného súdu došlo podľa tvrdenia žalovaného k odňatiu možnosti jeho osoby konať pred súdom. Predmetnú námietku žalovaného, teda že prejednaním veci v jeho neprítomnosti malo byť odopreté právo osobnej účasti

účastníka na pojednávaní a právo vyjadriť sa k všetkým skutočnostiam súvisiacim so súdenou vecou, odvolací súd vyhodnotil za nerelevantnú. Oboznámiac sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd zistil, že vo veci boli vytýčené dve súdne pojednávaní, a to na deň 26. 02. 2016 a 20. 05. 2016. Súčasťou predvolaní na pojednávaní bolo procesné poučenie podľa § 120 ods. 4 O. s. p., ako aj procesné poučenie podľa § 119 ods. 3 O. s. p.. Pojednávaní boli odročené za akceptovania žiadosti žalovaného a po vykonanom poučení okresným súdom o tom, že ďalšiu žiadosť o odročenie pojednávaní nebude súd akceptovať. Na pojednávaní konanom dňa 21. 06. 2016 sa nezúčastnil žalovaný ani jeho právny zástupca, ktorého žiadosti o odročenie pojednávaní súd nevyhovel. Odvolací súd konštatoval, že uvedeným postupom okresného súdu k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom, nedošlo. Odvolací súd za vecne správny vyhodnotil postup súdu prvej inštancie, keď s poukazom na § 101 ods. 2 O. s. p. zhodnocoval podmienky, pre ktoré mal za to, že vec môže prejednať v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu správne poukázal na priebeh celého konania, ním vykonané poučenie pre žalovaného, skutočnosť, že si žalovaný po poučení opätovne zvolil právneho zástupcu J.. N.W.S. K. dňa 17. 06. 2016, hoci mal vedomosť o tom, že v dôsledku kolízie termínu pojednávaní na deň 21. 06. 2016 s vyšetrovacím úkonom, sa jeho právny zástupca pojednávaní nezúčastní. Odvolací súd dodal, že žalovaný mal vedomosť o nariadenom termíne pojednávaní odo dňa 02. 06. 2016 (doručenka na č. l. 56 spisu), a teda mal dostatok času na zvolenie si právneho zástupcu, ktorý sa nariadeného pojednávaní bude môcť zúčastniť. Žalovaný neuviedol ani existenciu takých okolností, ktoré by mu objektívne bránili zvoliť si advokáta skôr, a to tak, aby ním zvolený právny zástupca mal možnosť zariadiť si pracovné záležitosti tak, aby sa pojednávaní mohol zúčastniť. Žalovaný neuviedol žiadny objektívny dôvod, prečo si nezvolil iného zástupcu. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd poukázal na záver vyjadrený v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) sp. zn. I. ÚS 68/1998, z 13. 01. 1991, ako i rozhodnutí Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 94/05-13, ďalej poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) sp. zn. 5 Cdo 77/2002 a 3 Obdo 9/2007. Odvolací súd uviedol, že žalovaný okresnému súdu nepredložil ani kvalifikované vyjadrenie ošetrojúceho lekára v zmysle § 119 ods. 3 O. s. p., a teda nebolo preukázané a žiadosť o odročenie pojednávaní vo vzťahu k žalovanému neobsahovala také vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účasťou žalovaného na pojednávaní by došlo k ohrozeniu jeho života alebo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu tak, ako to predpokladá znenie ust. § 119 ods. 3 O. s. p.. Uviedol ďalej, že pokiaľ takéto potvrdenie zo strany žalovaného o jeho zdravotnom stave nebolo predložené, potom nebolo možné návrhu o odročenie pojednávaní vyhovieť, a pokiaľ súd prvej inštancie vec prejednal v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, postupoval v súlade so zákonom. Poukázaním na ďalší nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 69/1998 zo dňa 13. 01. 1999 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 96/1999 odvolací súd konštatoval, že prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného nedošlo k odňatiu jeho práva konať pred súdom, pretože súd prvej inštancie mal splnené všetky procesné zákonné podmienky k prejednaniu veci v jeho neprítomnosti. Žalovaný tak nebol vylúčený z uplatňovania svojich procesno-právnych úkonov. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nediskvalifikoval žalovaného ako účastníka v práve zúčastniť sa pojednávaní, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, zhrnúť svoje návrhy, namietať prípadný nesprávny procesný postup prvoinštančného súdu, a tým nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie.

11. Odvolací súd ďalej vyslovil názor, že nebolo odňaté ani právo žalovaného na označovanie a predkladanie dôkazov. Uviedol, že žalovaný už v rámci ním podaných námietok v podaní zo dňa 23. 10. 2015 proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu si mohol splniť svoju dôkaznú povinnosť, t. j. už v námietkach mal možnosť označiť, prípadne pripojiť dôkazy, vykonania ktorých sa domáha. Možnosť žalovaného splniť si svoju dôkaznú povinnosť bola daná aj k termínu pojednávaní nariadeného na deň 21. 06. 2016. Plnenie dôkaznej povinnosti strany sporu nie je možnosť zužujúco viazať len na toto predmetné ústne pojednávanie, pretože od momentu podania námietok žalovaným až do momentu rozhodnutia okresným súdom si žalovaný mohol plniť svoju dôkaznú povinnosť, t. j. do spisového materiálu označiť a predložiť dôkazy, vykonania ktorých sa domáha. Uvedeným smerom žalovaný nepostupoval, a preto sa nemôže domáhať toho, že by došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred okresným súdom v rovine dokazovania. Ak žalovaný podal námietky proti

zmenkovému platobnému rozkazu, k týmto námietkam sa vzťahovala jeho dôkazná povinnosť. Za stavu, že pred okresným súdom boli splnené podmienky k prejednaniu vecí v neprítomnosti žalovaného, tak zákonite boli splnené podmienky aj k prejednaniu zmenkových nárokov uplatnených žalobcom, rovnako boli splnené aj podmienky k vykonávaniu dôkazov v neprítomnosti žalovaného, pre ktorú skutočnosť nebolo možné konštatovať odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom, a to ani v rovine vykonávaného dokazovania. Krajský súd skonštatoval, že tak žalobcovi ako aj žalovanému bol daný priestor v rámci postupu okresného súdu pre uplatnenie procesných práv, a pokiaľ tieto, resp. niektoré z nich žalovaný ako účastník súdneho konania nenaplnil, tak nemožno dospieť k záveru o odňatí možnosti konať pred súdom.

12. Vo vzťahu k ďalším odvolacím dôvodom žalovaného, odvolací súd poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 08. 10. 2009, využil možnosť danú mu ust. § 219 ods. 2 O. s. p., a stotožniac sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v celom rozsahu, naň odkázal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd uviedol, že pri posudzovaní odvolania žalovaného bol povinný prihliadať nielen k ust. § 212 ods. 1 O. s. p., ale aj k procesnému stavu poučenia vykonaného okresným súdom podľa § 120 ods. 4 O. s. p. za rešpektovania koncentračnej zásady platiacej v rámci zmenkového konania.

13. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách prvoinštančného konania podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako výrok závislý od výroku v merite veci (keďže výrok o trovách konania nebol osobitne odvolaním napadnutý).

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, 2 O. s. p.. Odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi ako úspešnému účastníkovi nepriznal, nakoľko žalobca si náhradu týchto trov neuplatnil.

15. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 08. 12. 2017.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (písomným podaním zo dňa 19. 12. 2017 na č. l. 332 - 336 spisu) s poukazom na ust. § 420 písm. f/ C. s. p., namietajúc procesný postup súdu prvej inštancie na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 21. 06. 2016 bez prítomnosti žalovaného ako i jeho právneho zástupcu, ktorým postupom súd podľa žalovaného porušil ust. § 101 ods. 2 O. s. p.. Poukázal na plnomocenstvo udelené svojmu právnenému zástupcovi, v ktorom vyslovene uviedol, že nesúhlasí, aby si právny zástupca za seba určil zástupcu. Právny zástupca bezodkladne po prevzatí právneho zastupovania požiadal o odročenie pojednávania, ktoré sa malo konať dňa 21. 06. 2016. Na deň, kedy bolo nariadené pojednávanie v tejto veci, bola nutná účasť právneho zástupcu pri vyšetrovacom úkone, o ktorom sa dozvedel dňa 15. 06. 2016, preto by sa malo aplikovať právo predstihu. O rozhodnutí súdu o žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania sa právny zástupca žalovaného dozvedel prostredníctvom e-mailu, zaslaného 33 minút pred nariadeným pojednávaním. Na pojednávaní dňa 21. 06. 2016 vykonal súd prvej inštancie dokazovanie bez prítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu s poukazom na § 101 ods. 2 O. s. p., oboznámil obsah listinných dôkazov, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok. O odročenie pojednávania nariadeného na deň 21. 06. 2016 požiadal žalovaný aj z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, pričom k žiadosti nepriložil vyjadrenie ošetrojúceho lekára. Súd prvej inštancie mal podľa názoru žalovaného vyzvať jeho osobu podľa § 43 ods. 1 O. s. p. na odstránenie väd podania spočívajúcich v nepriložení vyjadrenia ošetrojúceho lekára. Na základe uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Žalovaný zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu.

17. V lehote na podanie dovolania žalovaný doručil súdu prvej inštancie doplnenie dovolania zo dňa 18. 01. 2018 (č. l. 357 - 359 spisu), v ktorom namietol skutkové okolnosti vystavenia zmenky a nedostatočne zistený skutkový stav. Zároveň upozornil dovolací súd na začaté exekučné konanie, s poukazom na návrh na odklad vykonateľnosti, ktorý uplatnil v dovolaní.

18. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca (písomným podaním zo dňa 16. 07. 2018 na č. l. 469 - 471), ktorý uviedol, že žalovaný koná v rozpore s dobrými mravmi, scudzil svoj majetok, aby sa vyhol plneniu záväzkov a je pravdepodobné, že vlastní finančné prostriedky. Žalobca navrhol rozsudok odvolacieho súdu č. k. 13CoZm/4/2017-316 zo dňa 25. 10. 2017 potvrdiť. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania v plnej výške.

19. Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu žalovaného súd prvej inštancie doručil v súlade s § 436 ods. 4 C. s. p. žalovanému (č. l. 473).

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný ako strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

21. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1. júla 2016).

22. V danom prípade bolo konanie v predmetnom spore začaté dňa 07. 04. 2015, podaním návrhu žalobcu na vydanie zmenkového platobného rozkazu podľa § 175 ods. 1 O. s. p. zo dňa 01. 04. 2015 na Okresný súd Žilina (č. l. 1 - 2). Konanie tak začalo ešte pred 1. júlom 2016 a aj rozsudok prvoinštančného súdu, ktorým tento zmenkový platobný rozkaz č. k. 10CbZm/12/2015-25 zo dňa 16.10.2015, ponechal v platnosti, bol vydaný dňa 21. 06. 2016, a teda ešte za účinnosti O. s. p.. Na odvolanie žalovaného, rozhodol odvolací súd rozsudkom po 1. júli 2016 (dňa 25. 10. 2017)), a teda už podľa C. s. p. a dovolanie žalovaného bolo podané tiež podľa C. s. p.. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. ako nový civilný procesný kódex v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou v O. s. p., je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

23. V zmysle uvedeného, úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon.

24. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalovaným.

25. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p..

26. Podľa § 420 C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

27. S poukazom na úpravu dovolania účinnú od 01. 07. 2016, odlišnú od právnej úpravy účinnej do 30. 06. 2016, ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle § 420 C. s. p. a pokiaľ dovolanie nemá vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/

C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní jednoznačne uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou podľa § 431 ods. 2 C. s. p. uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný. V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

28. V danom prípade žalobca zmätočnosť konania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29. Žalovaný danosť uvedenej procesnej vady vzhladá v nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý dňa 21. 06. 2016 uskutočnil pojednávanie bez prítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, v rozpore s vtedy účinným ust. § 101 ods. 2 O. s. p..

30. Podľa § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

31. Podľa § 119 ods. 3 O. s. p., ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania.

32. Dovolací súd po oboznámení sa s obsahom s vecou súvisiaceho súdneho spisu zistil, že konanie v predmetnej veci začalo dňa 07. 04. 2015, kedy bol súdu prvej inštancie doručený návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ktorý bol následne vydaný dňa 16. 10. 2015 (č. 1. 25). Po námietkach podaných proti zmenkovému platobnému rozkazu, uplatnenými včas žalovaným, bolo nariadené pojednávanie na deň 26. 02. 2016 (č. 1. 33). Právnomu zástupcovi žalovaného bolo doručené predvolanie dňa 28. 12. 2015, súdu však až dňa 25. 02. 2016 (deň pred pojednávaním) oznámil, že vypovedal plnomocenstvo udelené žalovanému. V ten istý deň doručil súdu prvej inštancie žalovaný žiadosť o odročenie pojednávania vzhľadom na výpoveď plnomocenstva advokátom a jeho zdravotný stav, k čomu priložil doklad o dočasnej pracovnej neschopnosti. Súd prvej inštancie žiadosti o odročenie pojednávania vyhovel (č. 1. 37). Súd odročil pojednávanie na deň 20. 05. 2016 s tým, že predvolanie bolo žalovanému doručené dňa 14. 03. 2016 (č. 1. 41). Žalovaný opätovne krátko pred termínom nariadeného pojednávania dňa 17. 05. 2016 doručil súdu prvej inštancie žiadosť o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov (č. 1. 43) a priložil potvrdenie o dlhodobej pracovnej neschopnosti. Súd prvej inštancie žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania opäť vyhovel (č. 1. 44). Súdu prvej inštancie bolo následne doručené vyjadrenie žalobcu zo dňa 20. 05. 2016 (č. 1. 49), v ktorom namietal obštrukcie zo strany žalovaného smerujúce k zbytočným prieťahom v konaní. Žiadal, aby súd prvej inštancie rozhodol v neprítomnosti žalovaného. Súd prvej inštancie odročil pojednávanie na deň 21. 06. 2016 (č. 1. 56). Žalovanému doručil dňa 02. 06. 2016 predvolanie spolu s výzvou zo dňa 24. 05. 2016 (č. 1. 61), v ktorej žalovaného poučil, že aj napriek skutočnosti, že návrh na odročenie pojednávania zo dňa 16. 05. 2016 nespĺňal náležitosti podľa § 119 ods. 2 O. s. p., súd tomuto návrhu vyhovel a pojednávanie odročil. V prípade opakovanej žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania, táto nebude súdom akceptovaná, nakoľko žalovaný má možnosť zvoliť si v konaní zástupcu alebo prijať opatrenia, aby sa mohol pojednávania riadne zúčastniť. Dňa 17. 06. 2016 (piatok) o 15:29 zaslal právny zástupca žalovaného súdu žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu, že dňa 17. 06. 2016 prevzal právne zastupovanie žalovaného a dňa 15. 06. 2016 mu bol oznámený termín vyšetrovacieho úkonu v

trestnej veci, kde bol ustanovený za obhajcu obvineného, pričom termín výsluchu obvineného bol stanovený na deň 21. 06. 2016. O odročenie pojednávania žiadal z dôvodu kolízie termínu vyšetrovacieho úkonu a nariadeného pojednávania a z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu žalovaného, pričom k návrhu priložil potvrdenie o pracovnej neschopnosti žalovaného z 10. 08. 2015. Súd prvej inštancie dňa 21. 06. 2016 o 09:27 hod. odoslal právnenému zástupcovi žalovaného e-mail, v ktorom mu omámil, že žiadosti o odročenie pojednávania žalovaného nevyhovie. Dňa 21. 06. 2016 sa uskutočnilo pojednávanie na súde prvej inštancie bez prítomnosti žalovaného, ako aj jeho právneho zástupcu (č. 1. 75), súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok, ktorým ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti a žalobcovi náhradu trov námietkového konania nepriznal.

33. Po preskúmaní žalovaným uplatneného dovolacieho dôvodu a obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu, z ktorého vyplývajú vyššie konštatované skutočnosti, dovolací súd dôvod prípustnosti dovolania nezistil. Žalovaný opakovane uplatňoval návrhy na odročenie pojednávania na poslednú chvíľu a nezodpovedajúc podmienkam podľa § 119 ods. 3 O. s. p., keď súdu nedoložil príslušné vyjadrenie ošetrojúceho lekára. Skutočnosť, že k zvolienu právneho zástupcu pristúpil 5 dní pred nariadeným pojednávaním, pričom predvolanie mu bolo doručené dňa 02. 06. 2016, teda v dostatočnom časovom predstihu, naznačuje úmyselným obštrukciám zo strany žalovaného. Právny zástupca žalovaného navyiac v čase, kedy prevzal právne zastupovanie žalovaného (17. 06. 2016) mal vedomosť o tom, že nariadeného pojednávania sa nebude môcť zúčastniť. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď konštatoval, že sú splnené podmienky podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednal bez prítomnosti žalovaného. Žalovaným opakovane predkladané potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti nie sú vyjadreniami ošetrojúceho lekára, ktoré predpokladá ust. § 119 ods. 3 O. s. p.. Lekár žalovaného v nich nekonštatoval, že zdravotný stav žalovaného neumožňuje jeho účasť na pojednávaní. Len samotné potvrdenie o práceneschopnosti takýto stav žalovaného nepreukazuje. Skutočnosť, že súd prvej inštancie nepovažoval dôvody uvedené právnym zástupcom žalovaného v návrhu na odročenie pojednávania zo dňa 17. 06. 2016 za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania podľa § 101 ods. 2 O. s. p., plne korešponduje so závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom súd konštatoval, že s prihliadnutím na moment začatia konania, opakované žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania, ukončenie právneho zastupovania pôvodným právnym zástupcom a opätovné udelenie plnej moci tomu istému právnenému zástupcovi aj napriek zrejmej kolízii, nie je možné dôvody pre odročenie tvrdené žalovaným vyhodnotiť ako postačujúce pre opätovné odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie pritom zohľadnil právo žalobcu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov.

34. Odvolací súd uvedený postup súdu prvej inštancie označil za správny. Žalovaný neuviedol existenciu takých okolností, ktoré by mu objektívne bránili zvoliť si právneho zástupcu skôr a zároveň tak, aby si zvolený právny zástupca mal možnosť zariadiť pracovné záležitosti s ohľadom na už vytyčený termín pojednávania.

35. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že vykonanie pojednávania bez prítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, za splnenia podmienok zakotvených § 101 ods. 2 O. s. p. nie je nesprávnym procesným postupom súdu. Každú žiadosť o odročenie pojednávania je potrebné posudzovať osobitne a súd prvej inštancie správne prihliadol aj na okolnosti doterajšieho priebehu konania. Hoci žalovaný nepredložil súdu prvej inštancie vyjadrenie lekára podľa § 119 ods. 3 O. s. p., súd jeho predchádzajúcej žiadosti o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov vyhovel, zároveň žalovaného poučil, že takáto nepodložená žiadosť súdom opätovne akceptovaná nebude.

36. Žalovaný v dovolaní ďalej označil uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 328/2012 zo dňa 30. 10. 2013, z ktorého vyplýva záver, že nepriloženie vyjadrenia ošetrojúceho lekára predpokladaného ust. § 119 ods. 3 O. s. p., je potrebné považovať za vadu podania, ktorú sa má súd pokúsiť odstrániť postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p.. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/130/2012 zo dňa 24. 04. 2013, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 132/2014, v ktorom bol vyjadrený odlišný právny záver, podľa ktorého účelom ust. § 119 ods. 2 a 3 O. s. p. je zamedzenie obštrukcií vytváraných sporovými stranami vyhýbaním sa účasti na pojednávaní a zdravotný stav účastníka

konania je dôvodom na odročenie pojednávania, len ak je súdu spravidla pred rozhodnutím o žiadosti o odročenie pojednávania, preukázané vyjadrením lekára, že účastník konania nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu, zúčastniť sa pojednávania. S uvedeným právnym názorom sa stotožnili senáty Najvyššieho súdu SR aj v neskorších rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 136/2016, 3 Cdo 399/2013, 4 Cdo 314/2013, 5 Cdo 169/2013, 7 Cdo 574/2013 a 3 Cdo 156/2018. Účel sledovaný ust. § 119 ods. 3 O. s. p. by sa v praxi nedosiahol, pokiaľ by za nevyhnutný dôvod na odročenie pojednávania bola považovaná aj lekárske nedoložená žiadosť o odročenie pojednávania.

37. Právny zástupca v čase, kedy po druhýkrát prevzal právne zastupovanie žalovaného v tomto spore vedel, že pojednávania nariadeného na deň 21. 06. 2016 sa nebude môcť zúčastniť. Žalovanému nič nebránilo zvoliť si (aj iného) právneho zástupcu skôr a zabezpečiť jeho účasť na pojednávaní, keď predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené dňa 02. 06. 2016. Postup žalovaného a jeho právneho zástupcu preto vykazuje znaky obštrukčného správania majúceho za účel oddialiť rozhodnutie vo veci a spôsobiť neprimerané prieťahy v konaní. Samotná kolízia nariadeného pojednávania a vyšetrovacieho úkonu právneho zástupcu žalovaného nie je bez ďalšieho dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, najmä keď právne zastúpenie prevzal advokát už s vedomosťou, že nariadeného pojednávania sa nebude môcť zúčastniť. Nemohlo preto ísť o okolnosť nepredvídateľnú a náhlu, ktorá je z pohľadu § 101 ods. 2 O. s. p. dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania.

38. Dovolací súd napokon uvádza, že rozhodnutia súdu prvej inštancie i súdu odvolacieho sú dostatočne odôvodnené, spĺňajúce kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 220 ods. 2 C. s. p.) [uplatňované aj v odvolacom konaní podľa § 211 ods. 2 O. s. p. (§ 378 ods. 2 C. s. p.)], a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné. Odvolací súd napriek skutočnosti, že, využijúc možnosť danú mu ust. § 387 ods. 2 C. s. p. (predtým § 219 ods. 2 O. s. p.), mohol len odkázať na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom, k odvolacím námietkam žalovaného podal dostatočnú právnu argumentáciu.

39. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. daný nie je, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. f/ C. s. p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

40. Najvyšší súd nezistil ani splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C. s. p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

41. Na záver dovolací súd dodáva, že pokiaľ žalovaný namietal skutkové zistenia, tieto na účely posúdenia prípustnosti jeho dovolania nie je možné považovať za nesprávny procesný postup súdu podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

42. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p., § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

43. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.